

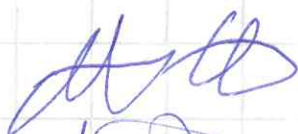
VALTUUSTALOITE 25.2.2019

MUOVIJÄTTEEN KIERRÄTYSPISTEITÄ ISOIMPIIN TAAJAMIIN

Joensuun kaupungin suurimpiin taajamiin tarvitaan kierrätyspisteisiin myös muovinkierrätyspiste. Yhä edelleen iso osa tuotteista pakataan muoviin ja iso osa jätteistä on muovia. Joensuussa muovinkierrätyspisteitä on neljä ja ne sijaitsevat Niinivaaralla, Prismalla, Pilkossa ja Enossa. Tämä on yllättävän vähän tämän kokoisessa kaupungissa. Tuntuu jotenkin hassulta että esimerkiksi Reijolasta pitää kuljettaa muovijäte autolla Niinivaaralle, vaikka Reijolassa olisi kierrätyspiste. Meillä on myös kunnianhimoinen tavoite olla hiilineutraali kaupunki vuoteen 2025 mennessä, tämä esitys tukisi tätä tavoitetta hyvin.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Joensuun suurimpien taajamien kierrätyspisteisiin lisätään muovinkierrätyspisteitä, mikäli selkeistä ei ole.

ALLEKIRJOITUKSET

 ANTTI KAINULAINEN

 MIKKA PIIRONEN
Kero Rapdano

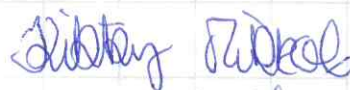
 ASMO KOSKELA

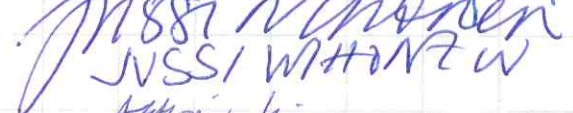
 JOUNI PÖYHÖNEN

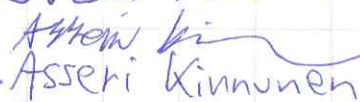
 EETU VÄINÖ

MARKKI JUNNUNEN

ALLIA CANNENBERG

KIRSI MIKKO

MARIATTA RÄTTY

JUSSI WIHONEN

ASSEERI KINNUNEN

Ilse Lyyti
Ilse Lyyti

Jani Sisko Elilä
JANI SISKO ELILÄ

~~Ilse~~

Ari Tielinen

Milena Las
MILENA VARIS

Mani Ojalainen

Sanna Heinonen

~~Anni Järvinen~~
Anni Järvinen

Maria Royas
MARIA ROYAS

~~Ilse Lyyti~~

Marko Harkina
MARKO HARKINA

Kaupunginvaltuusto	§ 28	25.02.2019
Joensuun alueellinen jätelautakunta	§ 9	11.04.2019
Kaupunginhallitus	§ 174	23.04.2019
Kaupunginvaltuusto	§ 54	29.04.2019

Valtuutettu Antti Kainulaisen ynnä muiden valtuustoaloite muovijätteen kierrätyspisteistä isoimpiin taajamiin

4026/11.03.02/2019

KV 25.02.2019 § 28

Valtuutettu Antti Kainulainen jätti 25.2.2019 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen muovijätteen kierrätyspisteistä isoinpiin taajamiin.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Martti Juntunen, Alia Dannenberg, Timo Elo, Mika Piironen, Kikkis Mikkola, Marjatta Rätty, Eero Bogdnoff, Jussi Wihonen, Osmo Kokko, Jouni Porokka, Eira Väänänen, Asseri Kinnunen, Heli Hjälmi, Satu-Sisko Eloranta, Ari Tielinen, Milena Varis, Mari Ojalampi, Sanna Heinonen, Anni Järvinen, Maria Roivas ja Marko Haakana.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

JATELK 11.04.2019 § 9

Joensuun kaupunginhallitus on 11.3.2019 siirtänyt valtuustoaloitteen alueellisen jätelautakunnan valmisteltavaksi.

Muovipakkausjätteen erilliskeräysverkoston järjestää valtakunnallisesti Suomen Pakkauskeräys Rinki Oy. Se vastaa Suomen Uusiomuovi Oy:n toimeksiannosta ja sen kanssa muovipakkausten tuottajavastuun toteutuksesta. Tämä tarkoittaa mm. Rinki-ekopisteverkostoon sisältyvää kotitalouksien muovipakkausten keräystä, kerätyn jätteen kierrätystä ja hyödyntämistä sekä vastaanottotermiinaaleja yrityksissä syntyvälle muovipakkausjätteelle. Tuottajayhteisön järjestäessä keräyksen se vastaa lain velvoittamana kaikista aiheutuvista kustannuksista.

Muovipakkausten keräys on nykyainsäädännön mukaan järjestettävä ekopisteellä vähintään jokaiseen 10 000 asukkaan taajamaan ja yhteensä vähintään 500 ekopisteelle koko Suomessa. Rinki-ekopisteitä, joilla kerätään muovipakkauksia, on tällä hetkellä koko maassa yli 600. Joensuussa pisteitä on neljä, ja lisäksi lähialueilla Liperin Ylämyllyllä, Kontiolahden Lehmassa ja keskustassa, Ilomantsissa sekä Polvijärvellä on Ringin järjestämä muovipakkausten keräyspiste. Ekopistekeräys siirtyi kunnilta Ringille vuoden 2016 alussa. Tätä ennen ei kotitalouksissa syntyneitä muovipakkauksia kerätty erikseen. Viime vuosien aikana on kehitetty muovipakkausten kierrätysprosessia, uusiomateriaalin teollista käyttöä ja lajitteluneuvontaa. Kaikki erilliskerätty muovipakkausjäte ei kelpaa uusiomateriaaliksi, vaan osa siitä ohjataan kierrätyslaitokselta energiahyötykäyttöön. Kierrätysprosessien kehittämisen lisäksi on tärkeää edistää myös pakkaus suunnittelua ja -valmistusta, jotta jätteeksi päätyessä pakkaukset voidaan kierrättää materiaalina.

Muovin keräyspisteitä ja kierrätystä käsiteltäessä on myös syytä muistaa, että muovijätettä syntyy sekä muovipakkauksista että muovisista tavaroista, jotka ovat menneet rikki tai muuten poistetaan käytöstä jätteenä (esimerkiksi lelut ja taloustavarat). Nykyisin erilliskeräys koskee ainoastaan muovipakkauksia. Muulle kotitalouksissa syntyvälle muovijätteelle ei ole keräysjärjestelmää eikä materiaalin uusiokäyttöjärjestelmää.

Euroopan unioni hyväksyi kesäkuussa 2018 jättesäädöspaketin. Sen toimeenpanemiseksi Suomessa ympäristöministeriö on aloittanut jätelainsäädännön muutosten valmistelun. EU:n jätedirektiivimuutoksen perusteella kierrätystä on parannettava: jo aiemmin hyväksytty kierrätystavoite vuodelle 2020 on 50 % ja se kiristyy portaittain vuoteen 2035 mennessä 65 %:iin. Erikseen muovipakkauksille asetettu kierrätystavoite on vuodelle 2025 50 % ja 2030 jo 55 %. Muovipakkausten kierrätyksessä ja sen edellyttämässä erilliskeräyksessä on Suomessa paljon parannettavaa lähitulevaisuudessa. Helmikuussa 2019 julkaistussa JÄTEKIVA-hankkeen loppuraportissa suositellaan mm. muovinkeräystä taajama-alueilla kaikilta kiinteistöiltä ja yhteiskeräystä taajamien liepeillä, vastuunjaon selkeyttämistä tuottajavastuun piiriin kuuluvien jätelajien jätehuollossa sekä kuntien ja tuottajayhteisöjen yhteistyön lisäämistä. Lisätietoa jätelainsäädännön muutostyöstä ja sen taustamateriaaleista on ympäristöministeriön internetsivuilla osoitteessa <https://www.ym.fi/jatesaadospaketti>.

Tällä hetkellä kunnallinen jätehuoltoyhtiö Puhas Oy ei järjestä muovipakkausten keräystä ekopisteiltä eikä kerros- ja rivitalokiinteistöiltä. Ensisijaisesti on toivottavaa, että jätelainsäädäntöä uudistamalla tuottajayhteisö veloitettaisiin nykyistä kattavampaan keräykseen sekä taajamissa suoraan kiinteistöiltä että nostamalla selvästi muovipakkausten keräyspisteitä koskevaa vähimmäismäärävaatimusta nykyisestä 500 pisteestä. Jo nykyisen jättesäätelyn mukaan tuottajayhteisöjen järjestäessä pakkausjätekeräyksen ekopisteiltä (tai kiinteistökohtaisesti, mitä käytännössä ei vielä tapahdu) tuottajayhteisöt vastaavat jätteen kuljetuksen ja käsittelyn sekä ekopisteiden ylläpidon kustannuksista. Jos kunta järjestää täydentävää keräyspalvelua, kuljetus- ja ylläpitokustannuksista vastaavat kuntalaiset jätemaksuissaan.

Joensuun alueellisen jätelautakunnan hyväksymässä jätehuollon palvelutasossa vuosille 2018-2021 on määritetty, että lautakunnan toimialueella kunnallinen jätehuoltoyhtiö Puhas Oy järjestää viimeistään vuonna 2020 muovipakkausten keräyksen jokaiseen kuntaan, mikäli Rinki ei sitä järjestä. Palvelutasoa on tarkennettu Joensuun osalta siten, että keräys järjestetään mahdollisuuksien mukaan myös kullakin palvelualueella. Tämä tarkoittaa käytännössä juuri suurimpia kantakaupungin ulkopuolisia taajamia. Viime vuosina ekopisteiden muutoksissa on joissakin tilanteissa esiintynyt haasteita sopivien sijoituspaikkojen löytämiseksi (esim. Rantakylän ekopiste). Yhteistyön lisääminen ja jätehuoltoa koskevien varausten huomioiminen esimerkiksi maankäytön suunnittelussa on tärkeää riippumatta siitä, parantaako keräysjärjestelmää tulevaisuudessa Rinki vai kunta.

Jätelakimuutosten linjausten odotetaan selviävän syksyllä 2019 ja lakiesitys annettavan seuraavana talvena, koska muutosten on tultava voimaan viimeistään kesällä 2020. Koska on mahdollista, että kierrätysmahdollisuuksien lisääminen eli velvoite kiinteistöittäiseen keräykseen ja ekopistekeräyksen tehostaminen osoitetaan tuottajien vastuuksi, on tässä vaiheessa järkevä

odottaa hetki, miten lainsäädäntöä muutetaan. Jätelautakunta yhdessä Puhos Oy:n kanssa seuraa jätelainsäädännön muutosten valmistelua ja pyrkii samanaikaisesti varautumaan eri vaihtoehtoihin, jotta muovipakkausten keräystä voidaan tarvittaessa tehostaa kunnan toimesta.

Mikäli vastuu kierrätyksen tehostamisesta siirtyisikin kunnille, on sekä muovipakkausjätteen että muiden pakkausjätelajien (kartonki, lasi ja metalli) kuljetukset ilmasto- ja kustannusvaikutusten minimoimiseksi tehokkainta järjestää jatkossa kunnan kilpailuttamana. Tällöin samoilla ajoreiteillä, joilla kerätään hyötyjätteitä taajamien asuinkiinteistöiltä, voitaisiin kerätä samaa jätelajia tarvittaessa myös ekopisteiltä. Jätelautakunta käsitteli kartonki-, lasi- ja metallipakkausten kuljetuksen järjestämistä keväällä 2017 (huom. tuolloin ei siis muovipakkausten kuljetusta). Äänestyksissä syntyneillä päätöksillä jätelautakunta päätti, että sen toimialueella on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus näiden jätelajien osalta. Itä-Suomen hallinto-oikeus on helmikuussa 2019 antamallaan päätöksillä kumonnut jätelautakunnan päätökset. Koska asukkaat toivovat parempaa keräysverkostoa ja muovipakkausten materiaalihyötykäyttö on valitusprosessin aikana kehittynyt, on kuljetuspäätösten kumouduttua ajankohtaista ratkaista kaikkien pakkausjätelajien osalta, miten kuntalaisten toiveisiin voidaan vastata, mikäli tuottajayhteisöjen keräysvelvoitetta ei tiukenneta.

Valmistelija ja lisätiedot: jätehuoltosuunnittelija Anna Kettunen

Jätehuoltosuunnittelijan päätösehdotus:

Jätelautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se antaa edellä olevan vastauksen Antti Kainulaisen ynnä muiden valtuutettujen aloitteeseen muovinkeräyspisteiden järjestämisestä isoimpiin taajamiin.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KH 23.04.2019 § 174

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena Antti Kainulaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 29.04.2019 § 54

Ehdotus:

Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena Antti Kainulaisen ynnä muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:

Asiassa käytiin keskustelu, jossa seitsemän valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.